

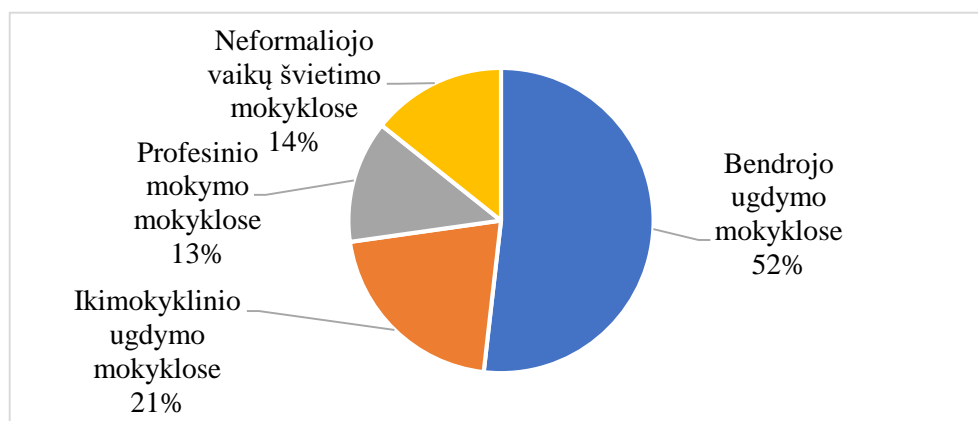
Elektrėnų savivaldybė

Elektrėnų savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Elektrėnų savivaldybės švietimo paslaugų centras (toliau – Centras)¹.

2021–2022 m. m. Elektrėnų savivaldybėje dirbo 525 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 272 (52 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 110 (21 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 68 (13 proc.) – profesinio mokymo, 75 (14 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Lyginant 2021–2022 m. m. su 2020–2021 m. m., matyti, kad Elektrėnų savivaldybėje pedagoginių darbuotojų skaičius išliko beveik toks pat.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2022 m. Centras vykdė 11 ilgalaikių (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (toliau – PKT) programas, atliepančias valstybės švietimo prioritetus, švietimo kaitos situaciją ir šiandieninį mokymo(si) kontekstą. Jose dalyvavo 890 pedagoginių darbuotojų (žr. 1 lentelę). Palyginti su praėjusiais metais, matyti, kad 2021 m. vyravusį prioritetą *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas* pakeitė prioritetas *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*.

1 lentelė. Daugiausia programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*

Vykdytų programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	6	443
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	128
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	1	113
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	4	202

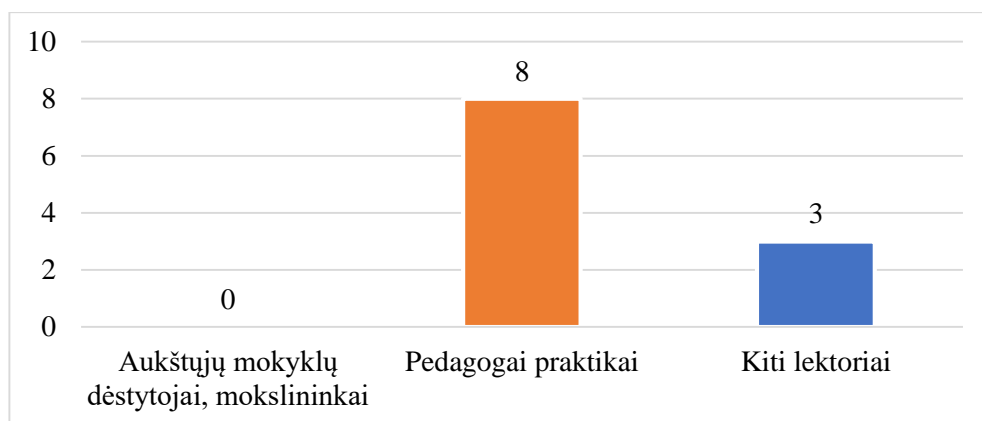
¹ Prieiga internete <https://www.espc.lt/>.

Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	2	200
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	1	111
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	1	89
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	3	247
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	1	104
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	–	–
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	2	143
Iš viso:	11	890

Pedagogai, dalyvaudami įgyvendinant PKT programas ir plėtodami savo profesines kompetencijas, dirbo su pedagogais praktikais ir kitais lektoriais (psichologais, sveikatos specialistais ir kt.) (žr. 2 pav.).

2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

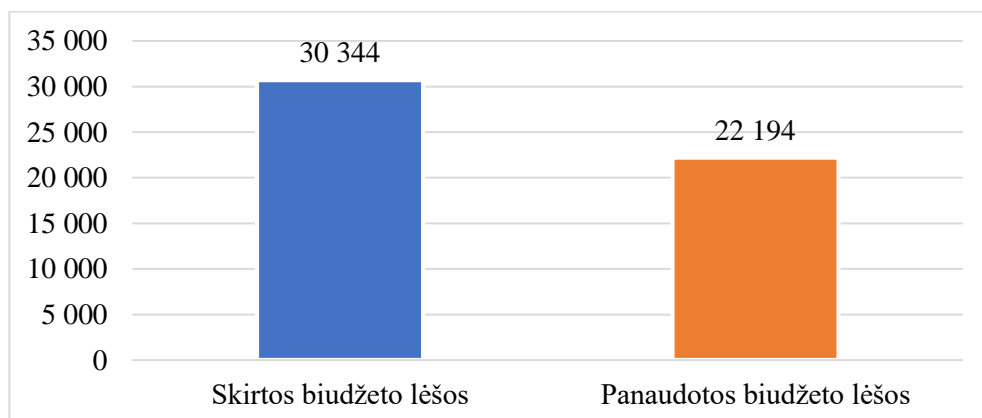
Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. lėšų skirta panašiai kaip ir 2021 m., tačiau 2022 m. jų panaudota daugiau nei 2021 m. skirtų lėšų (59 proc.).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 73 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje

(interneto svetainės puslapių apžvalgos duomenimis)

Kvalifikacijos tobulinimo programos viešinamos Elektrėnų savivaldybės pedagogų metodiniuose būreliuose, Centro mėnesio veiklos planuose, kurie paskelbti tinklalapyje *www.espc.lt*. Renginiai derinami prie pedagogų darbo grafiko, jie vyksta tiek Centro patalpose, tiek pedagogų darbo vietose.

Interneto svetainėje *atsispindi* ir kitos Centro kasdienės veiklos, kuriojamos sritys, susijusios su rajono pedagoginių darbuotojų profesiniu tobulėjimu. 2023 m. vasario–gegužės mėn. stebėtos centro interneto svetainės duomenimis:

- Centras skelbia 2023–2025 m. nacionalines pedagoginių darbuotojų prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, patvirtintas ŠMSM ministro;

- 2023 m. viešinamos galiojančios ilgalaikės (ne mažiau kaip 40 akad. val. trukmės) kvalifikacijos tobulinimo programos (31);

- skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai, vykdomos ilgalaikės programos (jų moduliai, modulio val. skaičius, data, laikas, vieta, lektoriai), bet prie renginio nenurodytos 2023–2025 m. prioritetinės PKT sritys;

- metodiniai renginiai – gerosios patirties dalijimosi renginiai (pranešimai, parodos, atviros pamokos) – mėnesio veiklos planuose skelbiami atskirai;

- atskiras puslapis skiriamas ugdymo turinio atnaujinimo (UTA) klausimams. Jame skelbiama naujausia informacija iš NŠA svetainės ir *YouTube* kanalo, susiję leidiniai ir vykdytų renginių medžiaga. Mėnesio veiklos planuose numatyti mokymai / metodiniai pasitarimai atskirų dalykų mokytojams;

- vykdomos viešosios konsultacijos, teikiama individuali psichologinė pagalba (psichologo), specialioji pedagoginė pagalba (logopedo, pagalba teikiama pagal projektą „Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų plėtra Elektrėnų savivaldybėje“), ir vyksta grupinės konsultacijos apie atnaujinto ugdymo turinio dalykų pokyčius;

- pateiktas gausus savivaldybės pedagogų gerosios patirties *edukacinio banko* metodinių priemonių sąrašas (2022 m.). Vykdoma metodinių priemonių registracija (mokytojo vardas, pavardė, kvalifikacinė kategorija, metodinės priemonės pavadinimas ir pateikimo forma (stendinis pranešimas, priemonė, leidinys ir pan.), mokytojo kontaktiniai duomenys (telefono Nr., el. paštas). Pateikiamas trumpas metodinės priemonės aprašymas;

- Centras vykdo įvairius ESFA, šalies, regioninius projektus.

Apibendrinant galima teigti, kad Centro interneto svetainėje matyti kuriama kvalifikacijos tobulinimo sistema (prioritetai, informuotumas, programų pasiūla, mokytojų kolegialaus darbo iniciatyvų skatinimas, mokantis vieniems iš kitų, ir pan.) – nuo to neretai priklauso ir individuali pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo padėtis.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Savivaldybė pastebėjo, kad pedagogai, tobulindami kvalifikaciją ir plėtodami savo kompetencijas, yra atsakingi ne tik už naujovių priėmimą, bet ir jų įdiegimą, nes tai turi reikšmingos įtakos mokinių mokymosi rezultatams ir pasiekimams. PKT poveikis matuotas, analizuojant renginių dalyvių apklausų anketų duomenis, reflektuojant ugdymo įstaigų bendruomenėms skirtų PKT

programų baigiamuosiuose renginiuose. Centras naudoja pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų įvertinimo apklausos anketą.

2022 m. PKT renginių dalyvių taikytos žinios praktikoje turėjo teigiamo poveikio mokinių asmenybės augimui, mokymosi rezultatams (šiek tiek geresni nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) rezultatai). Mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų ir specialistų profesinis tobulėjimas turėjo įtakos ne tik mokinių pasiekimams ir pažangai, bet ir mokyklų *kaip organizacijų* pažangai: žinios, gautos per seminarus, kursus ir kitomis mokymosi formomis, sustiprino pamokos kokybę, įprasmino bendradarbiavimą su tėvais (globėjais).

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- daugiau dėmesio *skirti* PKT stebėsenai, deramai įvertinant įgyvendintų ilgalaikių PKT programų grįžtamąjį ryšį ir veiksmingumą, orientuotą į pedagogų kompetencijų stiprinimo ir ugdymo kokybės gerinimo dermę;
- siekiant programų įgyvendinimo kokybės, *kviestis* kūrybingus ir kompetentingus lektorius (pasitelkiant ir aukštųjų mokyklų dėstytojus), kurie suteiktų kokybiškas mokymų paslaugas;
- efektyviau *panaudoti* PKT skirtas lėšas.